

racionalizálási szempont ennek a tervnek a megvalósítását tette volna szükségessé. De

nehezen tudom elképzelni, hogy akadjon kultuszminiszter, aki gróf Klebelsberg Kuno nagy művét rombadöntse.

Még nehezebben tudom elképzelni, hogy Gömbös miniszterelnök ur, aki hihetetlen erővel küzd a revízióért, annak a sikerébe vetett hitünket éppen azzal gyengítene, hogy a remélhetőleg rövidesen Kolozsvárra visszakerülő egyetem egységén valami csorbitást töljön. Ha a debreceni és pécsi egyetemmel kapcsolatban végszükség esetén talán lehetne ilyen tervek-ről beszélni.

arra sohasem mernék gondolni, hogy a szegedi—kolozsvári egyetemhez valamilyen formában hozzányuljanak.

Kijelentette végül Navrátil Dezső munkatársunknak, hogy ha minden várakozás ellenére ilyen terv a képviselőház elé kerülne, a legteljesebb meggyőződéssel fog annak megvalósításával szemben állást foglalni.

Dr. Széki Tibor

az egyetem rektora háromnapos távollét után csütörtökön foglalta el ismét hivatalát. Széki

Szeged iparossága vasárnap nagygyűlésen tiltakozik az egyetem megcsonkítása ellen

A szegedi ipartestület elöljárósága

is foglalkozott csütörtökön délelőtt az egyetemet fenyegető veszedelem kérdésével és elhatározta, hogy tiltakozó felterjesztést intéz Hóman Bálint kultuszminiszterhez. A felterjesztésben többek között ezeket írja az ipartestület elöljárósága:

Szeged város iparostársadalma mélyszégyenrel értesült a tervről, mely a Ferenc József Tudományegyetem megcsonkítását célozza. Súlyosbíttja a tervet, hogy éppen a legfontosabb és legnagyobb egyetemi intézményt akarják megszüntetni: az egyetem orvosi fakultását.

Az iparosság már több ízben hallatta szavát, megállapítván azt, hogy sorozatosan építik le Szegeden az állami intézményeket. Rámutatunk arra, hogy ez az igen szép fejlődésnek induló város lassankint teljesen elnéptelenedik, mert az állami intézmények elhelyezése után kivándorol innen a szabadfoglalkozásnak tömege is oda, ahol megélhetését, kenyerét megtalálhatja.

Most meg akarják szüntetni az egyetem egyik legnagyobb intézményét, mely terv ellen ezennel tiltakozásunkat jelentjük be. Amikor az iparosság tiltakozik, teszi ezt elsősorban saját érdekében, de teszi kötelességszerűen az egész város és a környék lakosainak érdekében. Ez a terv nemcsak azt jelenti, hogy Szeged lakosainak száma pár száz fővel csökken, ennek a tervnek végrehajtása beláthatatlan következményekkel jár elsősorban egészségügyi téren.

De rendkívül súlyos a terv az iparosságra különösen is. Ha megszűnik az egyetem orvosi kara, az iparosság elveszti egyik legnagyobb fogyasztóját, amely nagy felvevőképeségével sok iparos- és munkáskezet lát el munkával. Az iparosok és munkások egész sora marad munkanélküli, kenyértelenül és szaporítja azoknak az ellátatlanoknak számát, akiknek kegyelemkenyeréről a hatóság kényszerül gondoskodni.

Tisztelettel Kérjük mindezek alapján Nagyméltóságodat, hogy Szeged város iparossága nevében kifejezett tiltakozásunkat tudomásul venni és eladott indokainkra való tekintettel a Ferenc József Tudományegyetem megcsonkításának tervét a napirendről véglegesen levételezni méltóztatassék.

A javaslatához Dacsó Arnold szöveghez hozzá először. Nem tartja elégségesnek azt, hogy az ipartestület csupán felterjesztést intézzon a kultuszminiszterhez. Indítványozza, hogy

monstre tiltakozó gyűlést is tartson

a kereskedők és a társadalmi egyesületek bevonásával, a szomszédos városok és községek ipa-

professzor két napot Debrecenben töltött, ahol egy sajtóperben, mint szakértő-tanút hallgatták ki. Szerdán Budapesten volt és felkereste dr. Szily államtitkárt is. Ezzel a látogatással kapcsolatban a következőket mondotta a Délmagyarország munkatársának:

— Az a benyomásom, hogy ma már nem fenyegeti oly nagy veszedelem a szegedi egyetemet, mint még néhány nappal ezelőtt gondoltuk. Mindenesetre a határozott tiltakozás egyáltalán nem árt, mert

bizonyosat nem lehet tudni, hogy mi fog történni.

Egyetemi ügyekben tárgyaltam Szily államtitkárral is, de ő most sem tett konkrét nyilatkozatot. Annyit azonban megállapíthattam, hogy az egyetemi ügyekben, úgy látszik, a közeli napok egyikén megtörténik a döntés.

Csütörtökön reggel különben a kultuszminisztériumból Szegedre érkezett dr. Pfänder Pál miniszteri tanácsos, aki az egyetemi intézeteket látogatta sorba, majd Széki egyetemi rektorral folytatott tanácskozást. Széki professzor Pfänder miniszteri tanácsos szegedi látogatásával kapcsolatban kijelentette munkatársunknak, hogy az egyáltalán nincs összefüggésben az egyetem tervezett leépítésével, hanem kisebb jelentőségű, részletkérdések ügyében folytak tárgyalások a minisztériumi kiküldöttel.

rosait s kereskedőit pedig hasonló állásfoglalásra kérje fel.

Cserép Sándor arra tett indítványt, hogy a tiltakozó gyűlést már vasárnap tartsa meg a szegedi iparosság. Vörös József kérte Kormendy Mátyást, hogy képviselői mivoltában is kövessen el minden lehetőséget az egyetem megcsonkításának megakadályozására.

Kormendy válaszul elmondotta, hogy már szerdán, a parlament megnyitása alkalmával tanácskozást folytatott az alföldi képviselőkkel, köztük Kelemen Kornéllal, Rubinek Gyulával, Lakatos Gyulával, Bodó Jánossal, Csizmadia Andrással és Kun Bélával, akik mindannyian megígérték, hogy a szegedi egyetem integritása érdekében fellépnének közbejárnak.

Az elöljáróság végül is elhatározta, hogy

a tiltakozó gyűlést vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg az ipar-testület dísztermében,

ahová meghívja mindhárom országgyűlési képviselőt, a kereskedőket és a környékbeli érdekelteket is. A tiltakozó gyűlésnek két kereskedő és két iparos szónoka lesz.

A völegény, a menyasszony és a bába

(A Délmagyarország munkatársától.) Tiltott műtét vétsége miatt került csütörtökön a szegedi törvényszék Gömör-tanácsa elé három ember: menyasszony, völegény és a 73 esztendő bába. Szabó Rozália 19 esztendő lány jegyben járt ifj. Németh József 24 éves legénnyel. A lány áldott állapotba került és a fiatalok, hogy a szégyent elkerüljék, felkeresték a 73 esztendő Demeter Julia szülésznőt, aki segített rajtuk. Azonban a dolog kiderült. A csütörtöki fő tárgyaláson a fiatalok elmondták, hogy hivatalos jegyesek voltak és ma is azok. Az esküvőt már régen megtartották volna, azonban a völegénynek engedélyt kellett kérni a házasságkötésre a hadügyminisztériumtól. A kérvényt elküldötte és abban reménykedtek, hogy azt idejére elintézik és az esküvőt megtartathatják. De a kérvény elintézése késett, a bába pedig utban volt már. Elmulott az esküvő dátuma, aztán már esélyes volt a gyerek is. Nem volt mit tenniük — valótárk —, mint felkeresték Demeter Juliát és segítségét kérték. Demeter Julia már régen nyugalmában volt és nem dolgozott, de az ő kedvükért elvégezte a műtétet. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével a menyasszonyt és a szülésznőt 14—14 napi fogságra, a völegényt pedig 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Bonyodalmak Makó város temetkezési intézete körül

(A Délmagyarország makói tudósítójától.) Makó város temetkezési intézete is közötté van azoknak az intézményeknek, amelyeket elmulásra ítéltek egy nemrégiben megjelent miniszteri rendelet. Az új rendelet alapján a város vezetősége elrendelte az intézet leltározását és átvételi ajánlattételre hívta fel a magántemetkezési intézetek tulajdonosait. Az eddigi jelekből ítélve azonban az intézmény felszámolása újabb, igen kellemetlen meglepetés elé állítja a város vezetőségét. Amíg ugyanis a hivatalos leltár 30 ezer pengőre becsüli az intézet felszerelésének és áruraktárának az értékét, addig a vállalkozók állítása szerint legjobb és legszerencsésebb esetben is csak 12 ezer pengőt árulhat a város a 30 ezer pengőre becsült értékekből. A hivatalos leltár és a szakértők becslése közötti nagy különbséget hozzáértők szerint az okozza, hogy a városi leltározók a régi tönkrement, megsárgult áru értékének a megállapításánál teljesen figyelmen kívül hagylák annak lecsökkenését, szinte megsemmisült értékét. A másik hiba pedig — a kereskedők véleménye szerint — ott történt, hogy a városi leltározók nem a nagykereskedői, hanem a magánforgalomban kialakult árakat tüntették fel a leltárban.

Ezzel kapcsolatosan meg kell emlékeznünk a makói református és római katolikus egyházaknak arról az akciójáról is, amely az egyházi temetkezési intézet létrehozását tűzte ki célul. A miniszternek az az intézkedése, amely megszüntette a városi temetkezési intézetet, különös aktualitást adott ennek az akciónak. S a két egyház vezetősége a szükségesség párancsszavától sürgetve, már meg is egyezett az új intézmény létrehozása tekintetében. Eszerint a két egyház egyenként 6—6 ezer pengővel járul hozzá az intézet megalapításához s az intézményből származó hasznot mindkét egyház szociális célokra fordítja. Hogy az ügy megérett a megvalósításra, azt mi sem mutatja jobban, mint az, hogy az új egyházi intézmény megbízottja is ajánlatot tesz a városi intézet árukészletének és felszerelési tárgyainak a megvételére.

Orvos-képzés

Az orvosképzésről általában sok szó esett a háború óta, még több mostanában, amikor a debreceni szörnyűségek fagyasztják meg nem csupán az agyonoperált lányban, hanem az olvasóban is a vért. Készséggel rokonszenvezünk azzal a felfogással, hogy bünyösen könnyelmű kedvezmények voltak azok az orvosi kurzusok, amiket a háboruban elfoglalt orvosnövendékek számára állítottak fel annak idején, csak hogy ne veszítsenek esztendőket.

Az átlagpolgár, akinek végtére a bőréről van szó, tehát eléggé illetékes, hogy nyilatkozzék, azt mondja:

— Mindenki áldozatot hozott a háborúban, az egyik nagyobb, a másik kisebbet. Ha tehát valaki orvosnak készült, számolt volna le azzal a szomorú ténnyel, hogy bizony eltöltött a kiképzési ideje. Aminek a megtanulására az 5—6 esztendő is kevés, — már pedig elég gyakran látjuk, milyen kevés! — azt nem lehet hathatós kurzusok gyorsalpalóján pótolni. Hogyan jövök én hozzá, hogy rámszabadítsanak egy ilyen fogyatékosan képesített embert?

Arra is alkalmas a debreceni eset, hogy megerősítse a bizalmat az operálás igazi mestereiben. — A pilótának sincs szüksége olyan higgadt szívre, tökéletesen pihent idegrendszerre, mint az orvosnak, ha kés van a kezében. Mindent kell, hogy tudjon, hiszen ha felvágta a beteget, csak akkor látja, mit talált s másodpercek alatt kell határozni, mihez nyuljon, mit csináljon? Tanácskozássra, orvosi könyvek fellapozására akkor már nincs idő, legkevesebb abban az operáló kosztumban, amelyben úgy csorog róla a veríték, mint a frizszalóban a nőkről, mikor vizondulálás címén Pallas Athént játszanak.

Akkor mesélték el, ilyesmiket tárgyalva az alábbi esetet is. Mellekes, hogy hol történt, Magyarország történet nem is olyan régen.

Szigorlatozik az orvosnövendék, elég jól felel, a tanár már-már elbocsátaná, de még valami jut az eszébe.

— Beszéljen a différiáról!

Erre azt mondja a jelölt:

— Tanár ur kérem, erről nem tetszett előadni semmit, legalább is a jegyzetekben nem fordul elő. Mondjuk tovább is? Minek?